

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՆԿ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ,
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1:

Հեռ.՝ (374 10) 510910, 8686

Ֆաքս՝ (374 10) 538904

E-mail: bank@aeb.am

Շտամայակային հաշվետվություն թիվ 1 2022թ., 15 ապրիլի 2022թ.

տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ) և արտոնյալ բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ)

արժեթղթերի քանակը՝ սովորական բաժնետոմս՝ 1,950,295 արտոնյալ բաժնետոմս՝ 424,600

արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ սովորական բաժնետոմս՝ 10,400 ՀՀ դրամ արտոնյալ բաժնետոմս՝ 15,000 ՀՀ դրամ

«Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկուցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են»:

ստորագրող անձինք՝

Արտակ Առաքելյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Օնիկ Չիցյան (անուն, ազգանուն)	Կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Ռուբեն Բաղայան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Աստղիկ Մանրիկյան (անուն, ազգանուն)	Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Արփիինե Փիլոսյան (անուն, ազգանուն)	Տեխնոլոգիաների և անվտանգության գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Միքայել Պողոսյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Վրեժ Ջհանգիրյան (անուն, ազգանուն)	Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)
Արամ Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)		15.04.2022թ. (ամսաթիվ)

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական փնտրման մասին
31 Մարտ 2022թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23/1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Օտն n-թաղրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	55,075,021	63,262,827
1.2	Թանկարժեք մետադրանքների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	11,608,764	9,511,490
1.4	Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	14.1	5,764,204	7,826,751
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15		5,053
1.5.1	Անորոշացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	2,033,192	801,483
1.6	Հաճախորդների տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	236,066,846	221,502,527
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	14,977,413	4,338,411
1.7.1	Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	26,654,670	37,667,527
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		989,911	1,020,543
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,670,585	10,749,930
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	669,876	693,384
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,867,290	1,968,567
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,014,895	1,030,202
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		367,393,110	360,379,138
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	52,973,676	53,677,688
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	68,870,852	55,584,125
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	24,810,014	21,933,323
2.4	Հետզնման պայմանագրեր		23,007,006	34,576,952
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	139,745,265	135,948,859
2.6	Ստորադրաս փոխառություն	23.1	3,697,011	3,605,469
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		608,559	429,349
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	5,058,825	6,107,897
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	83,387	21,815
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	521,430	532,196
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	93,621	239,839
2.12	Պահուստներ	30	81,136	99,199
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,428,709	1,572,752
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,669,775	2,671,102
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		322,649,266	317,000,565
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,652,068	26,107,555
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		745,223	289,718
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,481,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		(853,684)	(361,149)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,182,220	3,206,585
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		11,537,017	10,654,864
	Ընդամենը՝ կապիտալ		44,743,844	43,378,573
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		367,393,110	360,379,138

Վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ. Ապրիլ 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին

31 Մարտ 2022թ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ֆ. Երևան, Ամիրյան 23/1

Անվանում	Մասնաբաժնի ազդուբյուր յուն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	7,425,389	6,542,721
Տնօրոշված և նմանատիպ ծախսեր	3	(4,418,586)	(3,539,319)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,006,804	3,003,402
Կտրված և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	852,853	682,590
Կտրված և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(338,531)	(228,491)
Մտացված գույք կտրված և այլ վճարներ		514,321	454,099
Զուտ եկամուտ անտարային գործառնություններից	5	608,709	309,346
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	162,354	151,922
Գործառնական եկամուտներ		4,292,188	3,918,769
Զուտ սնամանուկներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(152,712)	(1,640,213)
Մնացորդ վարչական ծախսեր	8	(1,975,521)	(1,747,735)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(771,367)	(785,700)
Գործառնական շահույթ		1,392,588	(254,879)
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		1,392,588	(254,879)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(314,940)	37,668
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,077,648	(217,210)

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Վարչության նախագահ

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ. Ապրիլ 14

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Մարտ 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ֆ. Երևան, Ամբրյան 23/1

		Հազ.դրամ	
Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Երական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(610,318)	646,711
Երական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ արժեզրկում հարկումից հետո		7,925	25,652
Երական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		109,857	(116,408)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(492,536)	555,955
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		585,112	338,745

Ս. Խաչատրյան
 Ս. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ. Ապրիլ 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 Մարտ 2022թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ցանկացրու թյուն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		1,077,648	(217,210)
Տարվա շահույթ			
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		314,940	(37,668)
Տնկտակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		152,712	1,640,213
Մաշվածություն, ամորտիզացիա, արժեզրկում		451,703	395,084
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(33,193)	(46,368)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		10,934	330,900
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		60,718	(309,275)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ զուտ օգուտ		(23,335)	(39,025)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		2,012,127	1,716,650
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		(2,193,807)	1,710,103
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր		2,065,138	2,618,353
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(14,249,838)	(7,475,681)
Այլ ակտիվներ		14,412	1,193,424
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(704,012)	2,139,688
Հետգուման պարտագրեր		(11,558,304)	(3,949,373)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		3,469,202	4,895,363
Այլ պարտավորություններ		(1,017,946)	(648,507)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		(22,163,028)	2,200,020
Վճարված շահութահարկ		(172,091)	(182,167)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(22,335,119)	2,017,854
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		381,346	87,913
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(1,223,740)	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(169,231)	(107,299)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		64,492	54,476
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(10,078)	(24,116)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(957,211)	10,974
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		2,876,691	668,138
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		12,758,786	5,293,339
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		(1,084,590)	314,259
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար			(261,430)
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(202,550)	(182,106)
Բաժնետոմսերի թողարկում		1,000,018	261,430
Վճարված շահարաժիներ		(227,484)	(225,951)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		15,120,871	5,867,679
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(16,347)	239,850
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(8,187,806)	8,136,356
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկազմի դրությամբ	13_2	63,262,827	42,583,657
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկազմի դրությամբ	13_2	55,075,021	50,720,013

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2022 թ. Ապրիլ 14

(Handwritten signatures)

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվառման Գրքի
 Մեկնական կազմակերպում ընդհանուր ցուցանիշների մասին
 31 Մարտի 2022թ.

ՀԱՅԿԵՎՈՒՄԲԱՆՈՒԿ՝ ԲԲԸ Բ Երևան, Ամիրյան կող 23/1

Հազ. դրամ

Մեկնական կազմակերպության անվանումը	Հաշվառման ժամանակաշրջան		Երկրի կազմակերպության անվանումը	Օկտավեր ամսադրամ	7	9	10	12	14
	1	3							
Հողկառնի									
Նախորդ ֆինանսական տարվա համարի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբի անդամ)									
<i>Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում այս 07/07/2022 թ. դրությամբ</i>	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Կանխավճարված և կապիտալ	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականություն) հետ գործարքներ (բաժնետերերի) գնում, այդ թվում՝	151,893	151,893	109,538	-	-	-	-	261,431	261,431
Նվազեցումներ կանխարձան կապիտալում և կանխարձանում	151,893	151,893	109,538	-	-	-	-	261,431	261,431
Զտեղծարձանված բաժնետերեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կանխարձան կապիտալ կորսում, այդ թվում՝ հետ գնված և շտապատուտուհու հանձնում բաժնետերեր (բաժնետերեր, ձևերի) Համապատասխան էկամուտ	-	-	-	-	555,954	-	(217,210)	338,744	338,744
Ներքին շահույթ, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	24,365	(219,861)	(219,861)
Ներքին շահույթ, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	24,365	-	-
Մասնատուներ գլխավոր առևտրային շահույթի և ոչ կապիտալ արժեթղթերի վերաբառյալ արժեքի աճ կորստ	-	-	-	-	-	-	(24,365)	24,365	-
<i>Մնացորդ միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022 (կառուցված)</i>	26,107,556	26,107,556	289,718	3,275,000	492,023	3,295,450	8,516,186	41,975,933	41,975,933

Մեկնական կազմակերպության անվանումը	Հաշվառման ժամանակաշրջան		Երկրի կազմակերպության անվանումը	Օկտավեր ամսադրամ	7	9	10	12	14
	1	3							
Շրջանի տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբի անդամ)									
<i>Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում այս 07/07/2022 թ. դրությամբ</i>	26,107,556	26,107,556	289,718	3,481,000	(361,149)	3,205,585	10,654,864	43,378,573	43,378,573
Կանխավճարված և կապիտալ	26,107,556	26,107,556	289,718	3,481,000	(361,149)	3,205,585	10,654,864	43,378,573	43,378,573
Բաժնետերերի (սեփականություն) հետ գործարքներ (բաժնետերերի) գնում, այդ թվում՝	544,513	544,513	455,506	-	-	-	-	1,000,019	1,000,019
Նվազեցումներ կանխարձան կապիտալում և կանխարձանում	544,513	544,513	455,506	-	-	-	-	1,000,019	1,000,019
Զտեղծարձանված բաժնետերեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Կանխարձան կապիտալ կորսում, այդ թվում՝ հետ գնված և շտապատուտուհու հանձնում բաժնետերեր (բաժնետերեր, ձևերի) Համապատասխան էկամուտ	-	-	-	-	(492,536)	-	1,077,648	565,112	565,112
Ներքին շահույթ, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	(219,861)	(219,861)	(219,861)
Ներքին շահույթ, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	24,367	24,367	-
Մասնատուներ գլխավոր առևտրային շահույթի և ոչ կապիտալ արժեթղթերի վերաբառյալ արժեքի աճ կորստ	-	-	-	-	-	(24,367)	24,367	-	-
<i>Մնացորդ միջանկյալ հաշվառման ժամանակաշրջանի վերջում 31/03/2022 (կառուցված)</i>	26,652,069	26,652,069	745,224	3,481,000	(853,685)	3,182,218	11,537,018	44,743,843	44,743,843

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)
 Գլխավոր հաշվապահ
 Նախագահության կազմակերպման ամսաթիվը: 2022 թ. Ապրիլի 15
 Ա. Խաչատրյան
 Մ. Շահապետյան

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում: Այսպես. «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ի և Շվեյցարական responsibility Investment AG կողմից կառավարվող ներդրումային ընկերությունների միջև կնքվեց 15.0 մլն ԱՄՆ դոլար գումարի չափով վարկային պայմանագրեր, որոնցով ներգրավված միջոցներն ուղղվելու են միկրո, փոքր և միջին վարկավորմանը:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ ելնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում՝ Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժույթային, վարկային, իրացվելիության և տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և համախառն ռիսկի ախորժակների սահմանման և հսկողության միջոցով:

Համաձայն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժույթային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների հարաբերակցությունների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների ամսական ուսումնասիրություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Աթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շոկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ ՀՀ դրամի արժեվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառույթների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդների, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Բանկը նախատեսում է նաև ընդլայնել իր համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների և այլ կազմակերպությունների հետ: Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Կշարունակվի միջազգային ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներ, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկոմատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով ու ինքնասպասարկման տերմինալներով մատուցվող ծառայությունների շրջանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ

/ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով, «AEB Mobile», «AEB Online» համակարգերով մատուցվող ծառայությունների ցանկը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ ներքին և արտաքին տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: